

การใช้ปัญญาประดิษฐ์และข้อพิจารณาตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

นางกาญจนภรณ์ อินทปนต์ เลิศลอย*

ประเทศญี่ปุ่นเป็นหนึ่งในประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลกที่มีอุตสาหกรรม การผลิตในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า ฯลฯ ซึ่งในปัจจุบัน ประเทศญี่ปุ่นได้เผชิญกับสถานการณ์ที่ประชากรมีอัตราการเกิดต่ำ ทำให้มีประชากรสูงอายุเป็นจำนวนมาก และในอนาคตจะประสบภาวะการขาดแคลนประชากรในวัยทำงาน ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลญี่ปุ่น จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence หรือ AI) เพื่อนำมาใช้ในสาขา ต่างๆ โดยเฉพาะสาขาเทคโนโลยีทางการแพทย์ เพื่อให้เกิดความถูกต้องแม่นยำในการวินิจฉัยและ ประมวลผล การลดระยะเวลาโดยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน รวมทั้งเพื่อประโยชน์ในการทดแทน แรงงานมนุษย์เมื่อประเทศญี่ปุ่นเข้าสู่ภาวะการขาดแคลนแรงงานในอนาคต

การนำปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในประเทศญี่ปุ่นได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็น การนำมาใช้ในสาขาเทคโนโลยีทางการแพทย์เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและแม่นยำในการวินิจฉัยโรค การนำมาใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสาธารณะ เช่น วงจรปิดบนถนนสายต่างๆ ที่นอกจากจะให้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพการจราจรและความหนาแน่นของประชากรแล้ว ยังสามารถ ให้ข้อมูลเชิงลึกของแต่ละบุคคลที่ผ่านไปมาในแต่ละบริเวณได้อย่างแม่นยำ ตลอดจนการนำมาใช้ ในการดูแลผู้สูงอายุและผู้ที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ อย่างไรก็ตาม ทั้งนักวิชาการและประชาชน ต่างก็ยังมีข้อกังวลเกี่ยวกับความถูกต้องของข้อมูลและความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์^๑ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ ผู้เขียนจึงขอเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญญาประดิษฐ์ตามลำดับดังนี้ (๑) ปัญญาประดิษฐ์คืออะไร (๒) การนำปัญญาประดิษฐ์มาใช้ ในปัจจุบันและความเป็นไปได้เกี่ยวกับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต (๓) การวิเคราะห์ความเสี่ยง และ (๔) ข้อพิจารณาตามกฎหมายเกี่ยวกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์

๑. ปัญญาประดิษฐ์คืออะไร

ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence หรือ AI) เป็นคำที่มีการพูดถึงบ่อยครั้ง ในปัจจุบัน ซึ่งประเทศญี่ปุ่นมีสิ่งประดิษฐ์มากมาย แต่ปัญญาประดิษฐ์แตกต่างจากการประดิษฐ์อื่น ตรงที่เป็นการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนที่ชัดเจน ในลักษณะเดียวกับโครงสร้างการวิเคราะห์ข้อมูลของสมองมนุษย์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่สร้าง

*ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายการค้าระหว่างประเทศและทรัพย์สินทางปัญญา

^๑ สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลจากคำบรรยายของ Prof. Dr. FUKUDA Masaki อาจารย์ประจำ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยโอซาก้า เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ National Graduate Institute for Policy Studies กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น (เอกสารแนบท้าย)

กระบวนการขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลที่ชัดเจนและเป็นระบบนี้เรียกว่า Algorithm การพัฒนาปัญญาประดิษฐ์จึงต้องมีการพัฒนาและออกแบบ Algorithm ให้มีรูปแบบการเรียนรู้ (pattern) และสามารถเข้าถึงและเชื่อมโยงข้อมูลได้หลากหลาย (Big Data) โดยข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์จะมาจากข้อมูลซึ่งได้เชื่อมต่อผ่านระบบ network ต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต ข้อมูลที่ผู้ผลิตป้อนไว้ให้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลผ่านระบบ network ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าถึง เป็นต้น ซึ่งกรณีที่ปัญญาประดิษฐ์ใดต้องใช้ข้อมูลที่มีความหลากหลาย ปัญญาประดิษฐ์นั้นอาจได้รับอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ผ่านระบบ network ได้ภายใต้แนวคิด internet of things คือโลกของข้อมูลที่ไม่มีข้อจำกัดที่สามารถเชื่อมต่อกันได้ทั้งหมด

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่สร้างกระบวนการขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลที่ชัดเจนและเป็นระบบนี้ (Algorithm) ในระยะแรกได้พัฒนาให้ปัญญาประดิษฐ์สามารถเชื่อมโยงข้อมูลและเรียนรู้จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบจากข้อมูลชุดความรู้ต่างๆ การเรียนรู้ี้เรียกว่า Machine Learning^๒ ซึ่งต่อมาได้รับการพัฒนาจนปัญญาประดิษฐ์สามารถที่จะเรียนรู้ที่จะปรับ Algorithm สำหรับการเรียนรู้และวิเคราะห์ข้อมูลได้ด้วยตัวเอง กระบวนการเรียนรู้ี้จึงเรียกว่า Deep Learning^๓

การใช้ปัญญาประดิษฐ์ในประเทศญี่ปุ่นได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในสาขาเทคโนโลยีทางการแพทย์ เนื่องจากปัญญาประดิษฐ์สามารถวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลได้อย่างรวดเร็วแม่นยำ และสามารถประเมินผลความน่าจะเป็นโดยอ้างอิงข้อมูลทางการแพทย์และทางวิชาการเฉพาะด้านได้หลากหลายและครบถ้วน โดยนักวิชาการได้เปรียบเทียบระยะเวลาการประเมินผลของทีมแพทย์ผู้เชี่ยวชาญกับปัญญาประดิษฐ์ ปรากฏว่า การประเมินผลในเรื่องเดียวกัน ทีมแพทย์ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญจากหลายสาขาที่เกี่ยวข้องและใช้เวลาในการวิเคราะห์ข้อมูลถึง ๓๐ ชั่วโมง ในขณะที่ปัญญาประดิษฐ์สามารถประเมินผลได้ภายใน ๑ นาที และได้ข้อมูลที่ครบถ้วนมากกว่าทีมแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ

๒. การนำปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในปัจจุบันและความเป็นไปได้เกี่ยวกับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

เมื่อกล่าวถึงปัญญาประดิษฐ์ จำเป็นต้องทำความเข้าใจถึงลักษณะของปัญญาประดิษฐ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนว่า ปัญญาประดิษฐ์ที่เรากล่าวถึงนั้นเป็นปัญญาประดิษฐ์ในระดับใด รูปแบบการทำงานเป็นอย่างไร และมีศักยภาพเพียงใด ในเรื่องนี้ นักวิชาการญี่ปุ่นได้แบ่งปัญญาประดิษฐ์ออกเป็น ๒ ระดับ ประกอบด้วย

^๒ “machine learning” is a process by which a functional unit improves its performance by acquiring new knowledge or skills, or by reorganizing existing knowledge or skills.

^๓ “deep learning” is a subset of machine learning that can extract features by itself.

(๑) ปัญญาประดิษฐ์ระดับต้น (Narrowed/Specialised Artificial Intelligence)

ปัญญาประดิษฐ์ระดับต้น คือ ปัญญาประดิษฐ์ที่เน้นการทำงานเฉพาะด้าน การทำงานเฉพาะด้านนี้มีได้หมายความว่าปัญญาประดิษฐ์ดังกล่าวจะสามารถทำงานได้เพียงอย่างเดียว แต่อาจมีหน้าที่ได้หลากหลายตามที่ได้มีการกำหนดภารกิจของปัญญาประดิษฐ์นั้นๆ ไว้ ซึ่งปัญญาประดิษฐ์ที่มีการใช้งานอยู่ในปัจจุบันเป็นปัญญาประดิษฐ์ในระดับนี้ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ที่ตรวจสอบการจราจร ซึ่งสามารถให้ข้อมูลได้ตั้งแต่สภาพพื้นผิวถนนไปจนถึงความหนาแน่นของประชากรในบริเวณที่เกี่ยวข้อง

การทำงานของปัญญาประดิษฐ์ระดับต้นจะอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด (Heteronomous System) กล่าวคือ การทำงานจะอยู่บนพื้นฐานของ rule-based ที่ถูกกำหนดขึ้น และปัญญาประดิษฐ์จะประมวลผลจาก inputs ต่างๆ ที่ได้รับและวิเคราะห์ข้อมูลภายใต้ rule-based นั้น ผลการวิเคราะห์อาจแตกต่างกันไปตาม inputs ที่ได้รับ โดยปัญญาประดิษฐ์อาจเรียนรู้รูปแบบแนวทางใหม่ๆ และอาจวิเคราะห์รูปแบบที่จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลที่ดีที่สุดภายใต้กรอบการทำงานที่กำหนดไว้

(๒) ปัญญาประดิษฐ์ระดับสูง (General Artificial Intelligence)

ปัญญาประดิษฐ์ระดับสูง คือ ปัญญาประดิษฐ์แห่งโลกอนาคต (Artificial Intelligence Age) ปัญญาประดิษฐ์ระดับสูงนี้มีระบบการทำงานอย่างอิสระของตัวเอง (Autonomous System) เนื่องจากปัญญาประดิษฐ์จะมีศักยภาพสูงมากและจะเป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์ในการดำเนินการกิจของตนเอง (establish its own rules for its own performances) นักวิชาการจึงเชื่อว่าปัญญาประดิษฐ์ในระดับนี้จะพัฒนาและคิดค้นปัญญาประดิษฐ์อื่นเพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้น และโดยที่การเชื่อมต่อข้อมูลของปัญญาประดิษฐ์เป็นไปโดย network ต่างๆ จึงเชื่อว่าปัญญาประดิษฐ์นี้จะควบคุมคลังข้อมูลจำนวนมหาศาลแบบไร้พรมแดน ซึ่งเมื่อก้าวถึงปัญญาประดิษฐ์ในระดับนี้ เราอาจรู้จักกันในชื่อปัญญาประดิษฐ์ทั่วไป (General Artificial Intelligence) หรือปัญญาประดิษฐ์ระดับอัจฉริยะ (Super Artificial Intelligence)

นอกจากข้อกังวลทั่วไปเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะเกิดขึ้นจากการใช้ปัญญาประดิษฐ์ระดับต้นแล้ว ปัญญาประดิษฐ์ระดับสูงยังก่อให้เกิดข้อกังวลมากมายในทัศนะของนักวิชาการเกี่ยวกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นแก่สังคมมนุษย์ หากมนุษย์ไม่อาจคาดการณ์ภารกิจของปัญญาประดิษฐ์ รวมทั้งไม่สามารถควบคุมเทคโนโลยีได้

อย่างไรก็ดี ด้วยข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบัน จึงยังไม่อาจพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ไปสู่ปัญญาประดิษฐ์ระดับสูงได้

๓. การวิเคราะห์ความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความเสี่ยง (risk analysis) จากการใช้ปัญญาประดิษฐ์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากปัญญาประดิษฐ์เป็นการทำงานเชิงรุกด้านข้อมูลเพื่อให้เกิดผลลัพธ์อันเนื่องมาจากการประเมินผลและการวิเคราะห์นั้น การวิเคราะห์ความเสี่ยงจึงเป็นกระบวนการ

เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและทำให้การพิจารณาผลลัพธ์ที่ได้มีความแม่นยำและน่าเชื่อถือ โดยมีแนวทางการวิเคราะห์ความเสี่ยง ๓ รูปแบบ คือ

๓.๑ การประเมินความเสี่ยง เป็นการตระหนักถึงแหล่งที่มาหรือเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหาย และนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการประเมินระยะเวลาและความเป็นไปได้ของผลลัพธ์หรือความเป็นไปได้ของความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

๓.๒ การบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดวิธีการนำเสนอความเสี่ยงตามผลการประเมินความเสี่ยง เพื่อให้จะมีการพิจารณาความเสี่ยงตามวิธีการนั้น และ

๓.๓ การสื่อสารถึงความเสี่ยง เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนความคิดเห็นระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด

๔. ข้อพิจารณาด้านกฎหมายเกี่ยวกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์

ข้อพิจารณาด้านกฎหมายเกี่ยวกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ ประกอบด้วย

๔.๑ ความไม่แน่นอนถึงผลลัพธ์ของการใช้ปัญญาประดิษฐ์

ในปัจจุบัน ทั้งผู้ผลิตและนักวิชาการยังไม่อาจกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบที่ชัดเจนแน่นอนสำหรับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ได้ ตลอดจนยังไม่อาจคาดการณ์ได้ถึงผลกระทบและความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจากการใช้ปัญญาประดิษฐ์ เนื่องจากการประมวลผลของปัญญาประดิษฐ์ (outputs/programmes) จะเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ในอนาคตและข้อมูล (inputs) ที่ได้รับ ดังนั้นรัฐบาลญี่ปุ่นจึงยังไม่มีแนวทางที่จะตรากฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลปัญญาประดิษฐ์ เนื่องจากเห็นว่า บทบัญญัติของกฎหมายมีความเคร่งครัดเกินไป และเมื่อข้อเท็จจริงยังไม่อาจคาดการณ์ได้ การใช้บังคับกฎหมายจะส่งผลกระทบและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาและการค้นคว้าทางเทคโนโลยี ตลอดจนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่น ในขั้นนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย กระทรวงกิจการภายในและการสื่อสาร (Ministry of Internal Affairs and Communication) กระทรวงศึกษาธิการ วัฒนธรรม กีฬา และเทคโนโลยี (Ministry of Education, Culture, Sports, Science and Technology) กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Economy, Trade and Industry) จึงดำเนินการเพียงการสนับสนุนและติดตามการคิดค้นเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ผ่านช่องทางต่างๆ การประสานงานและการเสริมสร้างความร่วมมือกับสถาบันทางวิชาการและมหาวิทยาลัย และการเสนอมาตรการที่จำเป็นเพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติเท่านั้น โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการร่วมพิจารณาร่างข้อบอกรับกับประเทศต่างๆ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในฐานะที่เป็นแนวทางปฏิบัติที่ตีร่วมกัน (soft law) เท่านั้น และหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นควรแก้ไขกฎหมายในเรื่องใดเพื่อลดผลกระทบจากการใช้ปัญญาประดิษฐ์ ก็จะเสนอแก้ไขกฎหมายเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้อง เช่น กรณีการใช้รถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ ซึ่งได้มีการเสนอแก้ไขกฎหมายเพื่อกำหนดให้รถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติต้องมีผู้ขับขี่นั่งอยู่ตำแหน่งที่นั่งคนขับด้วยเสมอ เพื่อกำหนดความรับผิดชอบของผู้ขับขี่รถยนต์ในกรณีที่มีความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการใช้ปัญญาประดิษฐ์ดังกล่าว

๔.๒ ความเสี่ยงของข้อมูลและระบบเชื่อมต่อข้อมูล

โดยที่ข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการประมวลผลและการวิเคราะห์ของปัญญาประดิษฐ์ จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีระบบการคัดกรองข้อมูลเพื่อให้การวิเคราะห์ของปัญญาประดิษฐ์อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่ต้องการ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี การคัดกรองข้อมูลดังกล่าวไม่อาจทำได้สมบูรณ์ และปัญญาประดิษฐ์ที่มีศักยภาพสูงสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทั้งระหว่างข้อมูลของปัญญาประดิษฐ์ด้วยกัน ข้อมูลภายใต้ระบบเครื่องจักรอื่น ข้อมูลผ่านระบบ network ในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนข้อมูลที่ผ่านการสื่อสารของมนุษย์ ข้อกังวลด้านนี้จึงต้องนำมาพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติ หรือหน้าที่และความรับผิดชอบ หากจำเป็นต้องมีในอนาคตด้วย โดยอาจต้องแยกพิจารณาเป็นมาตรการเพื่อรองรับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากระบบการวิเคราะห์ของปัญญาประดิษฐ์เอง และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภายนอกไม่ว่าจะเป็นข้อมูลที่ผิดพลาดหรือข้อมูลที่ถูกต้องทำให้การทำงานผิดพลาด การตระหนักถึงความเสี่ยงของข้อมูลและการเชื่อมต่อข้อมูลนี้ ทำให้ภาครัฐอาจต้องพิจารณามาตรการที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้กับเครือข่ายของข้อมูลที่มีความหลากหลายดังกล่าว

๔.๓ ความปลอดภัยของข้อมูล

เนื่องจากปัญญาประดิษฐ์สามารถเชื่อมโยงและเข้าถึงข้อมูลได้จากเครือข่ายข้อมูลที่หลากหลาย ปัญญาประดิษฐ์อาจมีการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวโดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ยินยอม กรณีดังกล่าวอาจต้องพิจารณามาตรการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล นอกจากนี้ ยังอาจมีความเสี่ยงที่จะมีการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือการรั่วไหลของข้อมูลซึ่งเจ้าของข้อมูลอาจไม่ทราบว่าข้อมูลของตนได้ถูกเข้าถึงและมีการนำไปใช้ประโยชน์แล้ว กรณีนี้จึงอาจต้องมีมาตรการเพื่อป้องกันการโจรกรรมข้อมูล รวมทั้งอาจต้องพิจารณาด้วยว่ามีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดมาตรการใดเพิ่มเติม เช่น การรายงานการเข้าถึงข้อมูล การรายงานการใช้ประโยชน์ข้อมูลตามรอบระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้เจ้าของข้อมูลหรือผู้ดูแลข้อมูลสามารถตรวจสอบการทำงานของปัญญาประดิษฐ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

๔.๔ ความเสี่ยงที่จะถูกครอบงำ โน้มน้าว หรือบิดเบือนการตัดสินใจ

ปัญญาประดิษฐ์อาจมีความชำนาญในการนำเสนอข้อมูลและการทำงานผ่านระบบเทคโนโลยีสูงกว่าความชำนาญโดยเฉลี่ยของมนุษย์ จึงอาจทำให้การตัดสินใจต่างๆ ของมนุษย์ถูกครอบงำ โน้มน้าว หรือบิดเบือน อันเนื่องมาจากรูปแบบของการนำเสนอข้อมูลดังกล่าว โดยที่มนุษย์ไม่รู้สึกรู้สีกว่าการตัดสินใจของตนได้ถูกโน้มน้าว หรือได้รับอิทธิพล หรืออยู่ภายใต้การครอบงำของปัญญาประดิษฐ์ ซึ่งกรณีนี้เป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อน และอาจไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้โดยอาศัยบทบัญญัติของกฎหมายเท่านั้น แต่อาจต้องพิจารณากำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ผลิตที่จะต้องระมัดระวังให้การนำเสนอข้อมูลของปัญญาประดิษฐ์มีความครบถ้วนและโปร่งใส ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองการแสดงเจตนาในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

๔.๕ การพิจารณาถึงขอบเขตของผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้ปัญญาประดิษฐ์

การพิจารณาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้ปัญญาประดิษฐ์อาจแยกพิจารณาตามกลุ่มของผู้ที่ได้รับผลกระทบ เพื่อที่รัฐบาลจะพิจารณาว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบมีกลุ่มใดบ้าง และจะมีมาตรการในการจัดการกับผลกระทบดังกล่าวอย่างไร เช่น ผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยทั่วไปจากการใช้ปัญญาประดิษฐ์ มาตรการที่จะนำมาใช้จะส่งผลกระทบต่อทุกคน แต่หากเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นแบบเฉพาะเจาะจงสำหรับบางภาคธุรกิจ มาตรการที่จะนำมาใช้จะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ซึ่งการแยกพิจารณาผลกระทบดังกล่าวจะทำให้ผู้ร่างกฎหมายหรือผู้กำหนดมาตรการสามารถตระหนักถึงผลประโยชน์เฉพาะที่จะต้องคำนึงถึงสำหรับแต่ละกลุ่มได้ การพิจารณาตามกลุ่มของผู้ที่ได้รับผลกระทบนี้ นอกจากการแยกโดยตรงตามที่ได้กล่าวไปแล้ว อาจแยกโดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาก็ได้ เช่น การแยกโดยพิจารณาจากผู้ได้รับผลกระทบจากการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Rules of Things) ซึ่งจะพิจารณาจากผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่ ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ผลิต และกลุ่มผู้บริโภค หรือการแยกโดยพิจารณาจากผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเครือข่ายข้อมูล (Rules of Networks) เพื่อพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์สำหรับการดูแลแต่ละส่วนของเครือข่ายข้อมูล (Parts of the Networks) ก็ได้

นอกจากนี้ อาจแยกพิจารณาจากขนาดของผลกระทบที่จะเกิดขึ้นตามลักษณะของปัญญาประดิษฐ์ที่ถูกนำมาใช้ด้วยก็ได้ โดยปัญญาประดิษฐ์ที่มีการเชื่อมต่อข้อมูลเครือข่ายที่หลากหลาย (AI Networks) จะก่อความเสียหายที่รุนแรงได้มากกว่าปัญญาประดิษฐ์ที่มีการทำงานเดี่ยว (stand-alone AI systems) ซึ่งใช้ข้อมูลแบบจำกัด โดยปัญญาประดิษฐ์บน AI Networks มีขอบเขตการทำงานแบบไร้พรมแดน ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจึงไม่อาจคาดการณ์ได้ มาตรการการรองรับและเยียวยาความเสียหายดังกล่าวจะสามารถทำได้อย่างไร

๔.๖ การตระหนักถึงข้อจำกัดในการกำกับดูแลการคิดค้นและพัฒนาปัญญาประดิษฐ์

เนื่องจากผู้คิดค้นและพัฒนาปัญญาประดิษฐ์รายใหญ่ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็น Google หรือ Microsoft เป็นผู้ผลิตที่ใช้ platform บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีผู้ใช้บริการอยู่แล้วทั่วโลก และสามารถเข้าถึงผู้ใช้บริการได้แบบไร้พรมแดนและไม่มีข้อจำกัด การกำหนดมาตรการของภาครัฐในการกำกับดูแลการคิดค้นและพัฒนาปัญญาประดิษฐ์จึงต้องตระหนักถึงข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ด้วย

๔.๗ การประสานความร่วมมือกับประเทศต่างๆ

เนื่องจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการใช้ปัญญาประดิษฐ์เป็นผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ในวงกว้าง และการกำกับดูแลก็มีใช้สิ่งที่จะสามารถกระทำได้ง่าย แนวทางในการประสานความร่วมมือกับประเทศต่างๆ เพื่อกำหนดกรอบการดำเนินงานและการบริหารจัดการร่วมกันจึงจะช่วยให้การพิจารณาปัญหาและความจำเป็นในด้านต่างๆ ได้รับการพิจารณาอย่างรอบด้านและสามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในปัจจุบัน ประเทศญี่ปุ่น กลุ่มประเทศ G7 และกลุ่มประเทศ OECD ได้ร่วมกันจัดทำ Draft AI R&D Guidelines for International Discussions เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางปฏิบัติที่ดี (Soft Law) สำหรับการค้นคว้า วิจัย และพัฒนาการใช้ปัญญาประดิษฐ์ อันจะเป็นการป้องกันผลกระทบ

ที่อาจเกิดขึ้น โดยขณะนี้ Draft AI R&D Guidelines for International Discussions ตั้งกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาปรับแก้ไขโดยกลุ่มประเทศต่างๆ